

تحوالات آموزشی فرهنگ هرمزگان

از مشروطه تا کنون

(تاریخ آموزش و پرورش استان هرمزگان)

گردآورنده:

حسین کمالی زاده

سرشناسه	: کمالی زاده، حسین، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: تحولات آموزشی فرهنگ هرمزگان، از مشروطه تاکنون (تاریخ آموزش و پرورش استان هرمزگان) / گردآوری حسین کمالی زاده.
مشخصات نشر	: بندرعباس: نشر رسول، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۶۱۲ ص: مصور، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۸۶-۳۰-۳
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
عنوان دیگر	: تاریخ آموزش و پرورش استان هرمزگان.
موضوع	: آموزش و پرورش - ایران - هرمزگان - تاریخ - Iran - Hormuzgan - Education - History
موضوع	: هرمزگان (Iran: Province) Hormuzgan
رده بندی کنگره	: LA ۵۴۷۳ ۱۳۹۷۱۳۵۴
رده بندی دیویی	: ۳۷۰/۹۵۵۷۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۱۲۲۰۸

تحولات آموزشی فرهنگ هرمزگان از مشروطه تاکنون

گردآورنده: حسین کمالی زاده

ناشر: نشر رسول

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول ۹۸

قیمت: ۱۰۰۰۰۰۰ ریال

Isbn: 978-600-8886-30-3

E-mail: rasoolpublish@yahoo.com

کلیه حقوق محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه نگارنده..... ۹

فصل اول: کلیات

موقعیت جغرافیایی هرمزگان..... ۱۴

تقسیمات کشوری..... ۱۴

تاریخچه‌ی آموزش و پرورش ایران..... ۱۷

فصل دوم: مکتب‌خانه‌های هرمزگان

تاریخچه‌ی مکتب‌خانه در هرمزگان..... ۲۴

ویژگی کلی مکتب‌خانه‌های هرمزگان..... ۲۵

مکتب‌خانه‌های معروف هرمزگان..... ۲۷

مکتب‌خانه‌ی بندرعباس..... ۳۰

مکتب‌خانه‌ی تخت..... ۳۱

مکتب‌خانه‌ی قشم..... ۳۲

مکتب‌خانه‌ی جزیره هرمز..... ۳۳

مکتب‌خانه‌ی میناب..... ۳۴

مکتب‌خانه‌ی سیریک..... ۳۵

مکتب‌خانه‌ی بشاگرد..... ۳۵

مکتب‌خانه‌ی رودان..... ۳۶

مکتب‌خانه‌ی رودخانه..... ۳۷

مکتب‌خانه‌ی بندرلنگه..... ۳۷

مکتب‌خانه‌ی بندرکنگ..... ۳۸

مکتب‌خانه‌ی بندرخمیر..... ۳۹

مکتب‌خانه‌ی شیبکوه (بندرچارک)..... ۳۹

مکتب‌خانه‌ی جناح..... ۴۰

مکتب‌خانه‌ی پارسیان (گاو‌بندی)..... ۴۱

مکتب‌خانه‌ی فین..... ۴۱

مکتب‌خانه‌ی سیاهو..... ۴۴

مکتب‌خانه‌ی گهره..... ۴۵

۴۵	مکتب‌خانه‌ی حاجی‌آباد.....
۴۶	مکتب‌خانه‌ی کوه‌شاه احمدی.....
۴۶	مکتب‌خانه‌ی تارم.....
۴۷	مکتب‌خانه‌ی درتوجان.....

فصل سوم: آموزش و پرورش هرمزگان

۵۰	آموزش و پرورش استان هرمزگان.....
۵۵	ساختمان‌های اداره کل فرهنگ.....
۶۶	ساختمان‌های آموزشی فرهنگ بندرعباس.....
۸۷	آموزش و پرورش شهرستان بندرعباس.....
۹۱	دبستان جاوید.....
۹۶	برنامه‌های دبستان جاوید.....
۱۲۵	اولین دبیرستان بندرعباس.....
۱۳۱	انجمن دبیرستان ابن سینا.....
۱۳۹	دبستان مشیر دوانی.....
۱۴۳	دبستان دانشمند.....
۱۵۵	دبستان و دبیرستان ۱۷ دی.....
۱۶۶	کلاس خانه داری.....
۱۷۳	دبستان خنجی خواجه عطا.....
۱۸۰	دبستان دخترانه شهناز.....
۱۸۲	کودکستان شهناز.....
۱۸۹	دبستان صنعتی نابیند.....
۱۹۱	دبستان نمونه (شاه عباس کبیر).....
۱۹۵	دبستان ملی بیروز.....
۲۰۸	سپاه دانش.....
۲۱۰	مراکز تربیت معلم.....
۲۲۱	آموزش عالی فرهنگیان هرمزگان (ضمن خدمت).....
۲۳۴	کلاس‌های آموزش بزرگسالان.....
۲۴۳	کمک به دانش‌آموزان بی‌بضاعت.....
۲۵۶	سازمان جوانان شیر و خورشید سرخ بندرعباس.....

۲۶۲.....	انجمن پیش آهنگی.....
۲۷۴.....	ورزش در مدارس استان هرمزگان.....
۲۷۶.....	شرکت تعاونی مصرف فرهنگیان.....
۲۸۰.....	باشگاه فرهنگیان (خانه معلم).....
۲۸۲.....	درمانگاه فرهنگیان.....
۲۸۶.....	آموزش و پرورش استثنایی هرمزگان.....

فصل چهارم: آموزش و پرورش شهرستان‌ها

۲۹۰.....	آموزش و پرورش شهرستان ابوموسی.....
۲۹۲.....	آموزش و پرورش شهرستان بستک.....
۳۰۳.....	آموزش و پرورش شهرستان بندرلنگه.....
۳۲۲.....	آموزش و پرورش شهرستان پارسیان (گاویندی).....
۳۲۸.....	آموزش و پرورش شهرستان جاسک.....
۳۳۹.....	آموزش و پرورش شهرستان حاجی آباد.....
۳۴۸.....	آموزش و پرورش شهرستان رودان.....
۳۵۱.....	آموزش و پرورش شهرستان سیریک.....
۳۵۸.....	آموزش و پرورش شهرستان قشم.....
۳۷۳.....	آموزش و پرورش شهرستان میناب.....
۳۸۵.....	آموزش و پرورش شهرستان بندرخمیر.....
۳۹۰.....	آموزش و پرورش شهرستان بшаگرد.....
۳۹۲.....	آموزش و پرورش منطقه جناح.....
۳۹۸.....	آموزش و پرورش منطقه شیکوه.....
۴۰۰.....	آموزش و پرورش منطقه کیش.....
۴۰۴.....	آموزش و پرورش منطقه فین.....
۴۱۷.....	آموزش و پرورش منطقه هرمز.....
۴۲۰.....	آموزش و پرورش منطقه رودخانه.....
۴۲۲.....	آموزش و پرورش منطقه شهاب قشم.....
۴۲۳.....	آموزش و پرورش منطقه سندرک.....
۴۲۵.....	نمایندگی آموزش و پرورش بخش تخت.....
۴۴۱.....	نمایندگی آموزش و پرورش منطقه سیاهو.....

آموزش در روستای خورگو..... ۴۴۳

فصل پنجم: خیرین و واقفین

خیرین مدرسه ساز و واقفین هرمزگان..... ۴۴۶

سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان هرمزگان..... ۴۴۸

فصل ششم: آموزش و پرورش و دفاع مقدس

نقش آموزش و پرورش هرمزگان در دفاع مقدس..... ۴۷۶

شهیدای فرهنگی و معلم استان هرمزگان..... ۴۷۸

شهیدای دانش آموز استان هرمزگان..... ۴۸۰

اسناد دفاع مقدس..... ۴۸۷

فصل هفتم: پیوست‌ها

سایر اسناد و مدارک..... ۵۲۴

منابع و مآخذ..... ۶۰۸

﴿ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾، «ن، و سوگند به قلم و آنچه به سبب قلم (و یا با قلم) می‌نویسند»

آموزش و پرورش در زندگی بشر نقشی غیر قابل انکار دارد. از بدو خلقت بشر، خداوند متعال برای این که بشر را به عنوان خلیفه و جانشین در روی زمین قرار دهد به او اسمایی را آموخت. از این جا مشخص می‌شود که آموزش بشر، نخستین گام مرحله بعد از آفرینش اوست و بدین منظور خداوند برای علوم اکتسابی، معلمانی را در طول تاریخ برای بشریت فرستاد تا راه درست زندگی و فرهنگ معیشت را به او بیاموزند. برای همین، انسان نیز بخشی از زندگی خود را صرف آموختن و آموزش فرزندان خود قرار داد. بی‌شک احوال هر ملتی ریشه در گذشته او دارد. هیچ گرهی نمی‌توان به بریدن گشود و هیچ معضلی از جامعه بشری را منفصل از سابقه آن نمی‌شود، حل کرد. مسائل اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی عمیقاً به هم پیوسته‌اند و تنها با شناخت دقیق گذشته و حال آنهاست که می‌توان آینده‌ای روشن ترسیم کرد. بدین منظور در این اثر تلاش گردیده، ضمن توجه به تعلیم و تربیت پیشینیان استان هرمزگان سرچشمه‌های اندیشه برای نسل جدید محقق گردد. بنده نیز از سال ۱۳۸۹ وارد آموزش و پرورش شدم و به شغل معلمی روی آوردم، احساس کردم آموزش و پرورش هرمزگان به لحاظ تاریخی، جایی نگاشته نشده و بر آن شدم از سال ۱۳۹۱ در جستجوی اسناد و مطالب آموزش و پرورش از منابع و کتاب‌ها شوم و هر سال با مطالب جدید روبه‌رو می‌شدم تا اینکه تألیفاتی در زمینه‌ی آموزش و پرورش هرمزگان توسط نویسندگان بزرگوار تألیف و منتشر شد که هر کدام به نوبه خود سهم بسزایی در شناساندن و آشنا نمودن علاقه‌مندان به این فرهنگ عظیم داشته است. اما در این میان ضرورتی دیدم تا اطلاعات تکمیلی که از روزنامه‌ها و کتاب‌ها بدست آوردم را هر چند تکراری، را تدوین نمایم تا بتواند پاسخگوی نیاز علاقه‌مندان به مطالعه گذشته‌ی آموزش و پرورش این استان باشد. لذا بدین منظور کتابی که فرا روی شماسست ثمره‌ی عشق و علاقه و دقت نظر توأم با پشتکار برخی از کارشناسان و اساتید گرامی می‌باشد. امید است اثر موجود که حاصل تلاش چند سال اینجانب می‌باشد موجب رضایت خاطر هر چه بیش‌تر خوانندگان به خصوص اهل علم و دانش گردد.

لازم به یادآوری است که بخشی از مطالب کتاب از روزنامه‌های اطلاعات (سال ۱۳۰۵ تا ۱۳۳۹)، اولین نشریه فرهنگ بندرعباس، اسناد و مدارک موجود در مرکز اسناد ملی ایران، کتابخانه مجلس شورای

اسلامی و اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش های دفاع مقدس استان هرمزگان جمع آوری شده است. لازم به ذکر است فصل دوم کتاب در خصوص مکتب خانه های هرمزگان می باشد که با توجه به اینکه نحوه تدریس و شکل برگزاری کلاس ها در استان هرمزگان تقریباً مشابه هم بوده، لذا کتاب آقای محمد خطیبی زاده به عنوان شاخص مدنظر قرار گرفته است، همچنین تعدادی از تصاویر به دلیل عدم کیفیت و سال های قبل از انقلاب، مورد ویرایش قرار گرفته است.

در اینجا برخود لازم می دانم از جناب آقای دانش هاشمی پور مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان هرمزگان کمال تشکر نمایم. از رئیس اداره حراست آموزش و پرورش جناب آقای علی ایرازه و همکاران در امور اداری و تشکیلات اداره کل آموزش و پرورش آقایان محمد مهترپور، حجت سالاری و خانم گلشن پیروانی و همکاران در روابط عمومی اداره کل آموزش و پرورش آقایان نعمت روزیکر، علی نظری و مسعود موحندنیا و همکاران در نهضت سوادآموزی آقایان علی محمدپور، مرتضی تیما و اسماعیل خرامیده و همکاران در پژوهشکده تعلیم و تربیت آقایان یحیی جوادی، علی محمدحسینی، امید جعفرزاده و مدیریت محترم آموزش و پرورش ناحیه یک بندرعباس اصغر بهرامی سعادت آبادی، مدیریت محترم آموزش و پرورش ناحیه دو بندرعباس آقای سید هادی حسینی زیارتی، آقای حسن دبه گر معاونت برنامه ریزی و توسعه و خانم صدیقه اقبالی مدیریت محترم دبستان پسرانه شهید مفتاح تقدیر می نمایم.

از اساتید بزرگوار و نویسندگان عزیز غلام وکیلی، علی رضایی، احمد سایبانی، نصرالله کریمی، محمد خطیبی زاده، احمدعلی اسدپور، یوسف محسنی زاده، سهراب سعیدی، عبدالهادی معتمدی، ایرج افشارسیستانی، حسن عباس پور درآگاهی، علی شاهو ماهی گیر، حمیدرضا عامری سیاهویی، فاروق طولی، عبدالرحمن ابراهیمی، عبدالحمید ترابی، رحمت الله پاکدامن، یعقوب باوقار زعیمی، علی فرخ مهر، حمید رضاییان اصل، حسین خوش نمک، محمد عامری سیاهویی و خانم ها ماندانا سایبانی، فاطمه دژگانی، بلقیس طراری، معصومه امیرزاده، فرخنده پیشدارفر و زهره میرزاده نویسندگان عزیز هرمزگان به جهت استفاده مطالب از منابع ایشان، تشکر و قدردانی نمایم.

از سروران عزیز آقایان عبدالله جعفری، ابوطالب جوادی رضوانی، طاهر قریشی، دکتر شهریار مشیری، علی نظری تختی، حسن دانشمند، احمد دانشمند، عبدالسلام انصاری، ایرج خنجی، سهیل خواجه نوری، ناصر چمن پیرا، احمد مدان، علی مردای، محمد رضا کوهی تختی، سرهنگ حسن زارعی (حفظ آثار دفاع

مقدس)، رضا سهرابی (حفظ آثار دفاع مقدس)، نیما صفا درگیری، علی یگانه، علی دیودار، قنبر مهدوی اصل و خانم‌ها گوهر تاج پژمان، زهرا روانشید، آذر دخت سمیعی، علیه رحمان زاده، حفصه معتمد، مرضیه جعفری و تمام کسانی که به نحوی در تدوین این کتاب همکاری نمودند و عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر، تلاش وافر داشته‌اند و نامی از آن‌ها برده نشده، سپاسگزاری می‌نمایم.

در پایان از برادر فرهیخته و خوبم، جناب آقای مهندس علی کمالی زاده که راهنمایی‌ها و حرف‌هایش برایم راهگشا بود، صمیمانه تشکر می‌کنم. قطعاً هیچ اثری بی‌عیب و نقص نیست بنابراین نگارنده آماده است تا از رهنمودهای همه بزرگواران استفاده نموده و پیشنهادات و انتقادات آن‌ها را به جان و دل بپذیرد و از بذل توجه آنان تشکر نماید.

«اخبار گذشته را دو قسم گویند، و آن سه دیگر نشناسد: یا از کسی بیاید شنید و یا از کتابی بیاید

خواند».

با تقدیم احترام

حسین کمالی زاده

www.ketab.ir